

ročník V.

středa 9. dubna 2025

Morana odplouvá z Libštátu

zdroj: Pavel Janata

Milí přátelé!

Problém Evropy není tak složitý.

**Zatímco Rusku vládne jeden psychopat a Spojeným státům druhý,
Evropu řídí desítky lidí různých kvalit.**

Nejsou schopni ani dohodnout se na zrušení letního času, i když všichni vědí, že je to blbě.

A teď diskutují o evropské armádě.

Ani si neseřídí velitelský čas! 😊

Turnov chce vyrobit kopie cenných liturgických předmětů pro synagogu

Turnov chce vyrobit kopie stříbrných liturgických předmětů používaných při čtení Tóry, které dosud každoročně vystavoval v synagoze. Cenné originály kvůli riziku jejich poškození tam už mít nemůže.

Město na pořízení kopií vyhlásí sbírku, zahájí ji zřejmě ještě do konce dubna. Ředitelka městské organizace Turnovské památky a cestovní ruch Andrea Berndtová předpokládá, že potřeba bude přes 300 tisíc korun.

Vzácný pětidílný historický soubor tvoří koruna na Tóru, ukazovátko, štít a dva nástavce. Jde o původní vybavení turnovské synagogy postavené v roce 1719, která jako jediná na severu Čech přečkala v roce 1938 útoky nacistů. Aktuálně je tento soubor v majetku Židovského muzea v Praze, které ho každoročně až do minulého roku do Turnova zapůjčovalo.

„Kurátor sbírkových předmětů ale společně s vedením muzea vyhodnotili, že v naší synagoze jsou natolik špatné podmínky, že není možné ty stříbrné předměty tady vystavovat,“ řekla Berndtová.

Originály tak návštěvníci turnovské synagogy od letošní sezony neuvidí.

„Cítíme, že to jsou velice důležité předměty, které byly tady součástí synagogy. A je pro nás důležité, abychom měli možnost je ukázat. Proto bychom chtěli zvolit tu cestu a vytvořit jejich kopie,“ uvedla ředitelka městské organizace. Plánované kopie podle ní nebudou kvůli vysoké ceně ze stříbra, ale jiného kovu, nejspíš z mosazi, a postříbřené. „Podle odborníků to na první pohled nebude

rozpoznatelné,“ řekla Berndtová. I kopie liturgických předmětů chtějí podle ní umístit do vitríny v hlavním sále synagogy, v níž byly originály. V mezidobí tam budou alespoň jejich fotografie. Podle Berndtové zvažují, že by si nechali vyrobit ještě jednu kopii, která by byla z nějakého levného materiálu a kterou by využili při prohlídkách a vzdělávacích akcích pro děti. „Mohly by s těmi předměty manipulovat, mohly by je nasazovat na tu naši Tóru, aby i věděly, jakým způsobem se používaly,“ dodala.

Synagoga v Turnově svůj náboženský účel přestala plnit po druhé světové válce a od 50. let 20. století do roku 2003 sloužila jako skladiště. Poté ji získalo do svého vlastnictví město a i díky podpoře z norských fondů jí navrátilo původní krásu. Velká rekonstrukce z let 2007 až 2008 stála přes 14 milionů korun. Turistům je synagoga přístupná od roku 2009. Každoročně ji navštíví kolem tří tisíc lidí, zhruba desetinu z nich tvoří návštěvníci z Izraele. Každý rok se v synagoze koná i několik koncertů.

(Náš REGION)

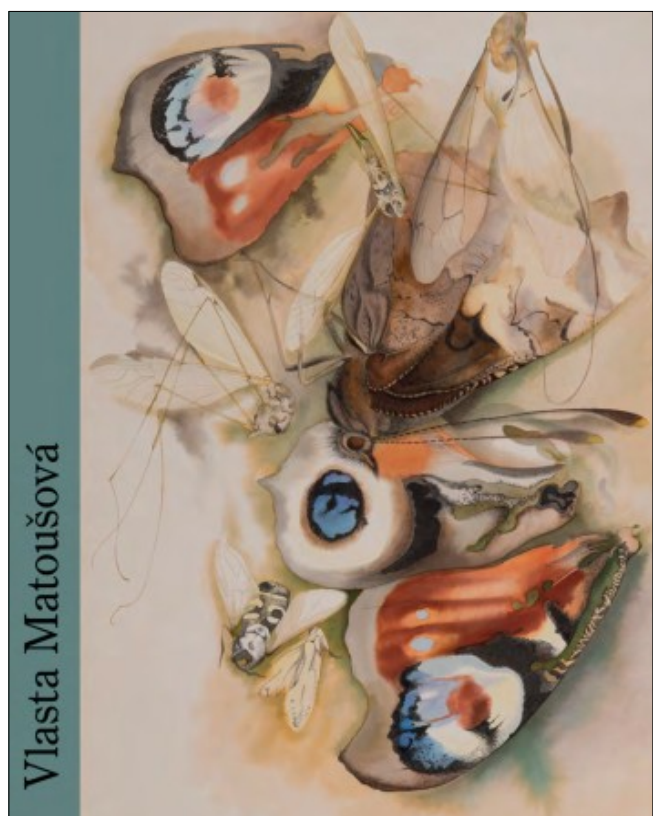
‣ Nové číslo Muzejního čtvrtletníku je tu a s ním i zajímavé příběhy a témata. Začtěte se a vydejte se do Dolánek na Dlaskův statek, kde ožívá jeho příběh a historie. Posad'te se ke stolu v dalším z turnovských hostinců a odhalte tajemství mineralogického podvodu, který zamotal hlavy badatelům. Opět se vrátíte v čase a navštívíte Turnovsko před sto lety. Poznáte, jak rozmanitá a fascinující je práce kurátorů oddělení šperku a výtvarného umění, a objevíte mnohé další zajímavosti. Zjistěte, co vás čeká, a připomeňte si to nejlepší z uplynulých měsíců. Muzejní čtvrtletník už na vás čeká https://www.muzeum-turnov.cz/.../Muzejni-ctvrtletnik_2...

‣ Slavnostní uvedení monografie „Vlasta Matoušová“

Přijměte pozvání na sobotní slavnostní uvedení monografie věnované životu a dílu turnovské výtvarnice, grafičky a ilustrátorky Vlasty Matoušové, která se svým uměním hluboce ponořila do fascinujícího světa hmyzu a rostlin.

Nová monografie, připravená ve spolupráci s historičkou umění PhDr. et Mgr. Eleonorou Tehníkovou, nabízí ucelený pohled na tvorbu autorky, jejíž precizní kresby a ilustrace zdobí řadu odborných publikací právě z oblasti botaniky a zoologie.

Přijďte s námi oslavit vydání této jedinečné knihy a setkat se s autorkou, jejíž dílo vás vtáhne do detailního světa přírody s nebývalou pokorou a fascinací.

Těšíme se na vás **v sobotu 12. dubna** v 15:00. Kromě slavnostního křtu monografie vás čeká také komentovaná prohlídka výstavy, kterou osobně povede samotná Vlasta Matoušová.

Vstup na akci je volný. Stejně jako vstup do všech stálých expozic a výstav muzea. Po celý víkend 12.–13. dubna (9:00–17:00). (MČRT)

≡ UMĚLECKÁ KNIŽNÍ VAZBA Z DÍLNY JIŘÍHO PLÁTKA

Z fondu uměleckého řemesla Muzea Českého ráje jsme pro měsíc duben vybrali uměleckou knižní vazbu z dílny Jiřího Plátka (29. 3 1929 – 28. 11. 2024).

Jiří Plátek patřil k předním českým uměleckým knihvazačům. Kromě výtvarné kvality byla pro jeho tvorbu charakteristická dokonalá znalost knihařských technik a technologií, ale i výzdobných procesů. Navíc měl to štěstí, že se osobně znal s celou řadou básníků, spisovatelů, grafiků a výtvarníků, kteří se podíleli na vzniku knih, které on svými vazbami povyšoval na dokonalé umělecké dílo. Pracoval jak s materiály tradičními, tak i s materiály, které byly nekonvenční. Do umělecké knižní vazby přinesl například použití rezné pytloviny. Přestože Jiří Plátek nikdy neměl zcela ideální podmínky pro volnou tvorbu, v odborných kruzích byl považován za mistra knižní vazby, který uznával klasický kánon jednoty knihy a její vazby.

Jiří Plátek se narodil v Turnově v rodině knihařů. Jeho otec i dědeček se tomuto výjimečnému řemeslu věnovali v dílně ve Skálově ulici, v domě naproti muzeu. Snad proto Jiří Plátek nikdy nepřemýšlel o tom, že by chtěl dělat něco jiného. Vyučil se u svého otce Františka Plátka mladšího. V letech 1946–1949 studoval na Státní grafické škole v Praze v mistrovském oddělení knihařském u profesora Otto Blažka. Po návratu ze studií se neměl kam vrátit, protože dílna jeho otce byla znárodněna. Knihařinu přesto nikdy neopustil. Odešel z Turnova do Liberce a zpočátku při zaměstnání, později na volné noze vyráběl díla, která prezentoval na řadě výstav, například v Hradci Králové, Praze, Teplicích, Liberci, Kroměříži, v roce 1996 a 2019 také v turnovském muzeu. Pravidelně se účastnil konfrontačních výstav Trienále umělecké knižní vazby. V šedesátých letech 20. století se začal věnovat také umělecké fotografii, a to po celou dobu trvání Studia experimentální fotografie, jehož byl v roce 1962 spoluzakladatelem. Tvorba členů studia se zcela vymykala tehdejšímu pohledu na amatérskou fotografii. Fotografové studia navazovali na meziválečnou avantgardní fotografii a obohacovali fotografické procesy jako fotogramy, struktáže nebo chemogramy o nové metody.

Hledali nové a neotřelé cesty vlastního vyjadřování. Jiří Plátek experimentoval s tzv. Sabatierovým efektem k dosažení čistě grafického kontrastu černé a bílé. Experimenty s mnohanásobnou solarizací ho přivedly ke grafice.

V 80. letech 20. století se začal plně věnovat knihařině. Stal se členem Společnosti českých knihařů, Mezinárodní organizace knihařů, grafiků a restaurátorů, v níž byli zastoupeni tiskaři, kaligrafové, typografové, rytci a další umělci z oboru knižní tvorby. Jeho umělecké knižní vazby jsou zastoupeny ve sbírkách soukromých sběratelů, galerií i muzeí v České republice i zahraničí.

V roce 2018 se Jiří Plátek rozhodl darovat Muzeu Českého ráje v Turnově unikátní sbírku knižních vazeb tří generací turnovských knihařů Plátků, ve které jsou zastoupeny nejen umělecké knižní vazby, ale i fotografie a historické vybavení knihvazačské dílny. S ohledem na výjimečnost celého souboru se Muzeum Českého ráje rozhodlo některé z autorových děl za podpory Libereckého kraje a MKČR zakoupit. Z této kolekce byl vybrán i vystavený exponát měsíce.
(MČRT)

Umělecká knižní vazba, autor Jiří Plátek
Michail Bulgakov, Mistr a Markétka, ilustrace Boris Jirků. Praha 1987.

Celokožená vazba na francouzský způsob, béžová kozinka s kombinací rezné juty, na přední desce reliéf, slepotisk, hladký hřbet s koženým štítkem, ruční ražba, zlacená ořízka červeně mramorovaná, realizace 1988

≡ Muž, který inspiroval – Jaromír Horáček

Výstava z dokumentů a kronik legendárního studentského divadla Kompas a Mandragora. Doplněno foto kronikou a materiály, které mapují život a dílo legendárního pedagoga.

Hlavní budova knihovny A. Marka – Galerie Na schodech knihovny

≡ Akce turnovské knihovny:

Čtvrtek 10. dubna od 17 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

Křest knihy *Ostrov květů*

Básnířka, prozaička a textařka písní Viola Jíchová během křtu představí svou osmou sbírku poezie *Ostrov květů* vydanou v nakladatelství Talent pro Art. Slavnostního křtu se také zúčastní turnovsko-liberecký básník Julius Benko, dále liberecký prozaik Otto Hejnic a hudebně akci doprovodí básník a textař Radoslav Škubník z Rychnova u Jablonce nad Nisou.

Pátek 11. dubna od 17 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

Křest knihy *Milenky, manželky, matky*

Spolek Paměť Českého ráje a Podještědí pořádá křest knihy *Milenky, manželky, matky: Podoby a proměny vztahu muže a ženy ve druhé polovině dlouhého 19. století*, kterou napsala historička a pedagožka Lenka Křížová. Kniha je k dostání na pultech knihkupectvích od února 2025. Kromě představení nové monografie proběhne také shrnutí nového čísla vlastivědného časopisu *Od Ještěda k Troskám*.

Úterý 15. dubna od 10 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

Příroda Českého ráje – zpěv ptáků kolem nás

Tématem jarního dopoledního cyklu bude tentokrát příroda kolem nás. Netradiční univerzitou nás provede oblíbený ornitolog RNDr. Zdeněk Mrkáček, jenž se nyní zaměří na ptactvo Českého ráje.

Čtvrtek 17. dubna od 17 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží

Knihovory: Jarmila Mandžuková

Ing. Jarmila Mandžuková, turnovská rodačka a známá odbornice na moderní gastronomii a zdravou výživu dorazí do dubnových Knihovorů. Představí tak svá nejnovější díla. Akci moderuje pedagožka a knihovnice Bára Suchá.

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 9. dubna od 18.00 v kině Sféra

Švýcarsko

Obdivujte Švýcarsko prostřednictvím 1 200 snímků Libora Turka.

1 200 snímků a poutavé vyprávění - tak budeme obdivovat Švýcarsko ve všech ročních obdobích.

pátek 11. dubna od 20.00, Klub KUS

minus123minus

Minus123minut jsou jedineční intenzitou a energičností svých koncertů, které jsou z velké části tvořeny improvizací. Propojují žánry jako soul, groove, jazz, blues, funky či world music. Kapelu tvoří trio uznávaných muzikantů: zpěvák, kytarista, autor písní a českých textů Zdeněk Bína, baskytarista a autor anglických textů Fredrik Janáček a výjimečný bubeník Dano Šoltis.

Minus123minut obdrželi cenu Anděl za Objev roku v roce 1999. V dalších letech byla skupina dále dvakrát na tuto cenu nominována. Jako jedna z mála tuzemských kapel slavily „Minuty“ úspěchy také v zahraničí, kde odehrály kolem dvou set koncertů v klubech a na festivalech (Holandsko, Polsko, Francie, Slovensko, USA nebo Anglie).

sobota 12. dubna od 20.00, Klub KUS

Retro band

Retro band je kapela sestavená ze zkušených muzikantů z Turnova a okolí, kteří hrají písně a skladby, které tvoří základy světové pop music, rock´n´rollu, rocku, blues a bigbitu. 12. dubna je můžete slyšet naživo před turnovskou Střelnici. Hity od Shadows, Beatles, Rolling Stones, E. Preslyho, CCR, E. Claptona, Dire Straits, Bee Gees, B. Dylana, ale i od Olympicu nebo Katapultu jsou stále živé. Na každém koncertu představuje kapela zajímavé hosty.

úterý 15. dubna od 19.00 na Střelnici

Petr Hapka a jeho potměšilí hosté

Koncert k nedožitým osmdesátinám skladatele Petra Hapky. Připomene nejen ranou písňovou tvorbu pro Hanu Hegerovou, ale také jeho spolupráci s největším tvůrčím partnerem Michalem Horáčkem. Během večera zazní i filmové melodie. Ke spolupráci jsou přizvané osobnosti, které Hapkovy písně interpretovaly v jeho posledním velkém projektu Kudykam. V alternacích vystoupí Kateřina Marie Tichá, Petra Hřebíčková, Lenka Nová, Hana Holišová, Nad'a Válová, Jana Lota, Dušan Kollár, Jan Maxián, Jan Sklenář, Xavier Baumaxa a další. Zpěváky doprovodí orchestr sólistů v nastudování Petra Maláska. Vstupné dle místa sezení od 550 Kč.

sobota 19. dubna od 15 hodin

Otevírání baru Letňák

Zimě konečně odzvonilo a my tak s radostí oznamujeme, že otevíráme náš bar!

neděle 20. dubna od 18.00, Klub KUS

Štěpánka Balcarová Quartet: Emotions

Nejnovější hudební formace Štěpánky Balcarové vystupuje od roku 2022. Kvartet složený z polských a českých jazzových hráčů vystupuje momentálně s programem Emotions. Osm kompozic zásadním způsobem odráží základní lidské emoce jako je radost, důvěra, strach, překvapení, smutek, znechucení, hněv a očekávání.

DOLÁNKY – Prodlužujeme otevírací dobu

Od dubna do září se otevírací doba Domu přírody Českého ráje prodlužuje až do 17 hodin. Veřejnost může do Domu zavítat od úterý do neděle mezi 9:00 a 17:00. Na naše návštěvníky čeká expozice Sokolí svět, kterou jsme zpestřili o novou hledačku. Každé dva měsíce se mohou návštěvníci těšit na novou sezónní výstavu, která je přístupná zdarma v přízemí budovy. Občerstvit se, nakoupit regionální produkty, výukové materiály anebo suvenýry mohou návštěvníci v obchůdku v přízemí.

Vyrážíme na exkurzi Za obojživelníky Českého ráje. Již tradiční exkurze se zoologem Václavem Lukou ze Správy CHKO Český ráj proběhne **27. dubna 2025**. Opět zavítáme do Podtroseckých údolí, abychom se seznámili se životem a ochranou obojživelníků. Sraz je **v 10 hodin** u rybníka Vidlák. Na exkurzi je nutné se předem přihlásit. Více informací pro návštěvníky najdete www.dumprirody.cz/ceskyraj v oddíle O domu přírody.

/ Hana Nedbálková,
programový pracovník Dům přírody
Českého ráje

**EXKURZE ZA
OBOJŽIVELNÍKY
ČESKÉHO RÁJE**

Exkurzi provází: **Mgr. Václav Luka**
zoolog AOPK ČR

SRAZ: 9:45 – parkoviště Vidlák
GPS: N 50°31.37862', E 15°12.60370'

ZAČÁTEK EXKURZE: 10:00

KONEC: parkoviště Vidlák, kolem 12:30

DÉLKA: 4km (nehodné pro kočárek, pejsky nechte doma)

CENA: dobrovolný příspěvek

Jarní procházka Podtroseckými údolími zaměřená na obojživelníky a další vodní breberky. Dozvíte se o hospodaření na rybnících, podpoře vodních živočichů a se sítkou a lupou prozkoumáme, kdo rejdí pod hladinou.

Počet účastníků je omezen,
své místo si musíte rezervovat. Odkaz na rezervaci ----->

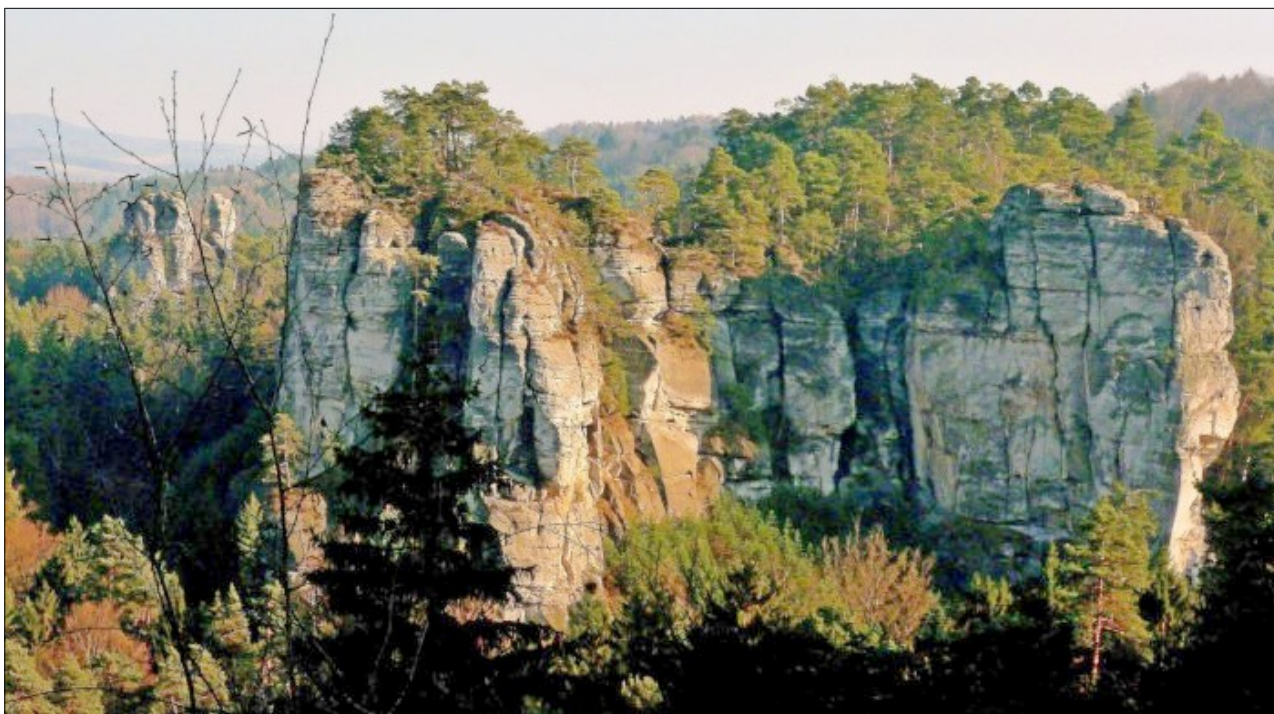
NEDELE 27.4.2025 9:45 - 12:30
PARKOVIŠTĚ VIDLÁK GPS: N 50°31.37862', E 15°12.60370'

≡ Magická Čertova ruka, fascinující skalní útvar, láká na pneumtické orákulum

Fascinující skalní útvar, známý jako Čertova ruka, se nalézá na žlutě značené stezce mezi Sedmihorkami a Valdštejnem. Tento unikátní přírodní útvar, který připomíná otisk pracky čerta, dal jméno celému skalnímu bludišti Keltů.

Čertova ruka je nejen přírodní krásou, ale také významným archeologickým nalezištěm. Na jeho ploše byly objeveny stopy neolitického osídlení až po dobu římskou a zbytky středověkého hradu. Archeologové zde našli keltské skleněné náramky z 1. století před naším letopočtem, malovanou keramiku a železný

meč. Tyto nálezy svědčí o tom, že Čertova ruka byla pravděpodobně kultovním místem Keltů, kteří zde prováděli své rituály.

„Doporučuji vypravit se do Českého ráje právě teď, kdy ještě netrpí zástupy výletníků. Ještě máte možnost užít si klidný čas, kdy to hlavní, co uslyšíte, je zpěv ptáků. Další měsíce už budou rušné,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Příroda zformovala skalisko s plochou vrcholovou plošinou, na kterou lze vystoupit skrz menší skalní bránu. Pozoruhodný je obří převis Novákova pec, který je dlouhý 17 metrů a zasahuje do hloubky devět metrů. Tento mohutný skalní útvar s jeskyněmi přitahoval pozornost pravěkých lidí již od mladší doby kamenné před sedmi tisíci lety.

Čertova ruka je také známá svými neobvyklými přírodními jevy. Když například v letní večer někdo pustí z dlaně před skalní branou peříčko, začne působením teplejšího vzduchu stoupat, zatímco ráno klesá. Tento úkaz, známý jako pneumatické orákulum, byl v minulosti využíván k věštění.

Hrad Čertova ruka, který se nacházel v severní části skalního útvaru známého jako Šourkovy věže, byl malý gotický dřevěný hrad. Dnes se z něj dochovaly pouze některé stopy, jakými jsou cisterna vysekaná do skály, zbytky přístupové cesty, záseky po schodištích a vysekané otvory pro ukotvení trámů.

/ Jan Mikulička, LK

rovensko p/t

⚡ ČEZ Distribuce upozorňuje na plánovanou odstávku elektřiny v celém Rovensku p/T **ve středu 16. 4. 2025 od 8.00 - 14.00 hod.**

≡ 80 let od konce druhé světové války

Dnes se podíváme do Rovenska pod Troskami. Ještě tři roky zpátky tam o něm věděl málokdo, žádná zmínka, nic...

Vše se změnilo v roce 2023, kdy mu byla v jeho rodném městě odhalena díky iniciativě Karla Havlíčka pamětní deska.

O kom je řeč? O Václavu Leitensdorferovi, letci RAF, který během druhé světové války podnikl celkem 53 operačních letů v trvání 578 hodin!

Leitensdorfer se narodil 6. listopadu 1913 v Rovensku pod Troskami a zemřel 19. května 1984 v anglickém Leicesteru.

Palubní radiooperátor, střelec 311. čs. bombardovací perutě britských ozbrojených sil RAF ve 2. světové válce, za svou činnost obdržel mnoho vyznamenání: Československý válečný kříž 1939, Československou medaili Za chrabrost a Za zásluhy I. stupně, Africa Star či Atlantic Star. Roku 1991 byl jmenován majorem in memoriam. Před válkou pracoval jako zástupce firmy Bat'a v Britské Indii.

Václav Leitensdorfer sice obdržel celou řadu ocenění a značného uznání se mu dostalo i ve Velké Británii. Bohužel, ve své rodné zemi byl pak na dlouhou dobu téměř zapomenut.

To vše se však již (snad) napravilo... V září roku 2023 mu totiž vyhotovil na své náklady a z vlastní iniciativy pamětní desku v Rovensku pod Troskami velký nadšenec do historie Karel Havlíček. Veřejnost se tak až nyní postupně začíná dozvídat o Leitensdorferových hrdinských činech.

Nikdy nezapomeneme!

(Liberecký kraj)

lomnice n/p

≡ **1. čs. oddíl a jeho podíl na osvobození Československa**

Přednáška Romana Štéra

Letos si připomínáme několik významných událostí souvisejících s 80. výročí ukončení druhé světové války a osvobození Československa. Do osvobozování našeho území se kromě Rudé armády a amerických jednotek zapojili také příslušníci 1. čs. armádního sboru. Příslušníci této jednotky podíleli na osvobozování části Slovenska a Moravy. Symbolickým završením bojové cesty 1. čs. armádního sboru představuje pražská přehlídka dne 17. května 1945.

17. dubna v 17. hodin v lomnickém muzeu

semily

≡ Burza knih přinese opět nové vyřazené knihy za symbolické ceny.
Z kapacitních důvodů nepřijímáme dary do burzy.
11. dubna 2025 8:00 - 17:00, vestibul Jitřenky

semilsko

VYSOKÉ n/J –

železnobrodsko

ŽELEZNÝ BROD – 14. 4. od 18 hodin v kině
ALBÁNIE

Cestovatelská přednáška Pavla Chluma a Petra Kvardy

Cestovatelé vás ve vypůjčeném SUV provedou po celé Albánii. Od severu na jih, od západu na východ. Z hlavního města Tirany se vydáme nejprve na pobřeží Jaderského moře. Navštívíme několik úchvatných rezervací a následně zamíříme do hor v okolí Thethu. Projedeme se trajektem na jezeru Komani a podél kosovských hranic přejedeme až k jezerům Ohrid a Prespan na makedonských hranicích. Cestou se vykoupeme v ledových vodách takzvaných modrých ok, ale i horkých pramenech na řeckých hranicích či v kaňonu Legarica. Během cesty navštívíme historické hrady, starobylá sídla a překrásné pláže Jónského moře. Vstupné je 50 Kč.

KRÁSNÁ, PĚNČÍN – Jemná paličkovaná krajka Evy Olivové visí v kavárně

Stromy, ptáci, ryby, rostliny aj. na obrázcích, vyrobené z jemných nitěk představuje na svých obrazech v Kittelově domě, dodnes tvořící Eva Olivová, původem z Pardubic, ročník 1937. V roce 1953 nastoupila ke studiu na Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Železném Brodě, kde do roku 1957 studovala obor malba skla u profesora Stanislava Libenského. Po škole nastoupila jako návrhářka skla v Novém Boru, kde působila do roku 1966. V roce 1971 se s rodinou přestěhovala do Železného Brodu. Pracovala později jako vychovatelka v domově mládeže sklářské školy. Na Školském ústavu umělecké výroby v Praze dálkově vystudovala obor paličkovaná krajka, kterou pak vyučovala v Želeném Brodě v kroužku paličkované krajky. Pod jejím vedením dosahovali žákyně i žáci velkých úspěchů i v celostátním měřítku. V roce 1990 odešla na volnou nohu a věnovala se plně malbě na sklo a dalším výtvarným aktivitám. V současné době se kromě paličkování věnuje práci s rokajlem, ze kterého vytváří barevné mozaiky. Jemné obrázky z paličkované krajky i korálkové mozaiky si můžete rovněž zakoupit, do 6. května jsou k vidění v kavárně Kittelova domu.

(Zpravodaj obce Pěnčín)

ŽELEZNÝ BROD – Velikonoční jarmark na Bělišti

11.–13. dubna, 10–17 hodin

V pátek 11. dubna si nenechte ujít od 16 hodin hudební vystoupení dechového kvintetu ZUŠ Železný Brod pod vedením Rudy Müllera. Svou řemeslnou zručnost předvede při ručním paličkování krajek paní Věra Poláková.

V sobotu 12. dubna od 14 hodin na půdě Bělišťe uvidíte pohádku písničkáře a loutkáře Rudy Hancvencla „Malý, hubený a jednooký“. Po celý den bude paní Alena Matějková seznamovat se základními technikami patchworku.

V neděli 13. dubna od 10 hodin proběhne pod vedením PaedDr. Lenky Hřibové tvůrčí dílna „Výroba jarních víl a skřítků“ a poté od 11 hodin pohádka „Čarovná zahrada“. Součástí nedělního programu bude pletení pomlázek, které ukáže paní Stanislava Mlejnková.

Dětským návštěvníkům se bude věnovat SVČ Mozaika a RC Andílek se svými tvořivými dílničkami. Přijďte se podívat na ukázky řemesel, udělejte si radost malým dárkem, užijte si s dětmi pohádku nebo se zapojte do výtvarných dílen.

❧ Při rekonstrukci zámku v Jičíně se našly historické malby, město je zrestaurouje

Stavbaři při rekonstrukci Valdštejnského zámku v Jičíně objevili ve třech místnostech historické malby. Město je dá zrestaurovat. Ve dvou místnostech jsou malby z poloviny 19. století, ve třetí místnosti pocházejí ze začátku 20. století. Plánuje se i obnova dvojích zámeckých kachlových kamen, řekl mluvčí radnice Jan Jireš.

Stavbaři na zámku od začátku loňského roku opravují především prostory, v nichž sídlí krajské Regionální muzeum a galerie. Součástí investice téměř za 50 milionů korun je i oprava části prostor základní umělecké školy, postavení výtahu a bezbariérového přístupu do zámku. Oprava, která by měla být hotová v roce 2026, zahrnuje i rozvody topení a dalších instalací.

Historické malby stavbaři našli v místnostech v přízemí. Jde například o barevnou šablonovou malbu s dekorativním květinovým pásem nebo o barevnou vrstvu s motivem spirály. V jedné místnosti je červené malované rámování doplněné drobným šablonovým dekorem.

Restaurátoři po průzkumu doporučili část omítek ošetřit a zakonzervovat, tedy překrýt vrstvou omítky. Část omítek doporučili k obnově a prezentaci. „Budou tak k vidění pro každého, kdo do místnosti zavítá,“ uvedl mluvčí. Práce udělají tři restaurátoři ve spolupráci s firmou BFK service, která zámek rekonstruuje. Přesný rozsah ploch a cena restaurování budou známy až po úplném odkrytí nalezených maleb. Restaurování dvojice kachlových kamen, která jsou v prvním patře, přijde na 272 tisíc korun.

S postupnými opravami zámku město začalo v roce 2017, do té doby se řešily jen havarijní stavy. V roce 2019 radnice dokončila nákladem 17 milionů korun rekonstrukci prostor informačního centra, úpravy se dotkly i nebytových prostor v přízemí zámku. Stavbaři také upravili dvě místnosti v prvním patře zámku pro vzdělávací a společenské akce. V roce 2017 město začalo měnit a opravovat okna. Loni začalo v jižním křídle zámku nákladem přes 20 milionů korun opravovat obřadní síň.

Jičínský zámek byl postaven po roce 1608, o 12 let později po výbuchu střelného prachu vyhořel. Za Albrechta z Valdštejna byl roku 1633 znovu vystavěn v barokním stylu.

(Náš REGION)

JIČÍN – Pozor na uzavírku železničního přejezdu ve dnech 12. až 15. dubna

Frekventovaný přejezd P3136 ve spodní části Husovy ulice (u parku Šibeňák) bude ve dnech 12. – 15. dubna 2025 uzavřen z důvodu rekonstrukce. Jedná se o dny sobota, neděle, pondělí a úterý. Zvláště v pracovních dnech bude uzávěra znamenat komplikaci pro dopravu. Zdvořile žádáme občany, aby chystanou uzávěru vzali na vědomí a uzpůsobili své plány. Jedná se o akci, kterou zadala Správa železnic.

Přejezd bude v těchto dnech uzavřen zcela, aby se rekonstrukce stihla během čtyř dnů. Budou stanoveny objízdné trasy, ale řidičům doporučujeme se úseku vyhnout. Situaci v dopravě může komplikovat i probíhající rekonstrukce obchvatu – silnice I/16.

Po dobu uzavření železničního přejezdu nebude možné obsluhovat autobusové zastávky MHD „za tratí“, což bude největším problémem ráno při jízdách dětí z Robous a Allanových Sadů do školy. Zachování těchto zastávek by z tohoto pohledu nedávalo smysl, neboť jejich obsluhou a jízdou po objíždce by autobus MHD v žádném případě nemohl stihnout začátek školní výuky.

Ve dnech 12. - 15. dubna tedy nebude v částech Robousy a Allanovy Sady zajištěna dopravní obslužnost – městská hromadná doprava. Uvědomujeme si, že zejména pro rodiny půjde o výraznou komplikaci a žádáme o pochopení. Rekonstrukci železničního přejezdu Správa železnic původně plánovala na podzim 2024, ale o záměru se tehdy nehovořilo v dostatečném předstihu, proto město Jičín požadovalo přeložení termínu.

(Jičín – moje město)

liberecký kraj

Nový domov seniorů v Hrádku nad Nisou, zrekonstruovaná bývalá pojišťovna v České Lípě, kde je dnes moderní městský úřad, nebo nová náves v Příšovicích, to jsou jen některé z 19 projektů přihlášených do soutěže o Stavbu

roku Libereckého kraje. Ve 21. ročníku soutěže jsou také dva studentské projekty.

Do rozhodování se může zapojit i veřejnost, svého favorita může až do konce dubna vybírat na webu stavbaroku.lk, řekl Jan Mikulička.

V závěru loňského roku vyhlásil navíc Liberecký kraj také hlasování o stavbu dvacetiletí, veřejnost vybírala do konce letošního února z 29 nominovaných projektů oceněných v minulých ročnících. „Zvítězilo sídlo sklářské společnosti Lasvit v Novém Boru. Rekonstrukce roubeného domu, který doplnila unikátní skleněná novostavba, reprezentuje nejen obor, v němž společnost podniká, ale také sklářskou tradici, kterou jsou Nový Bor a jeho okolí proslulé,“ uvedl Mikulička.

✂ V areálu výstaviště v Liberci začala přestavba zchátralého Technikova pavilonu na infocentrum. Původní dřevěnou budovu známou i pod názvem kasino stavbaři minulý týden zbourali, na jejím místě do začátku léta příštího roku postaví repliku.

Přestavba nevyužívaného pavilonu na pobočku městského informačního centra si vyžádá bezmála 41 milionů korun. Zhruba dvě třetiny nákladů zaplatí radnice z evropské dotace.

Podle náměstka už atypicky oválný objekt postavený v roce 1946 zachránit nešlo. „Šlo o dřevostavbu, která byla napadena dřevomorkou,“ řekl. Podle něj se nová stavba od původní příliš odlišovat nebude. „Budou tam drobné úpravy, co se týče bezbariérovosti. Bude to také dřevostavba, ale udělaná tak, aby splňovala i standardy z hlediska zateplení. Původní pavilon žádné neměl,“ dodal Jand’ourek.

Architektonicky cennou stavbu navrhl architekt Svatopluk Technik. Původně objekt sloužil jako vstupní pavilon do areálu výstaviště v letním období, později v něm byla vyhlášená diskotéka s hospodou, poslední roky ale neměla budova žádné využití a chátrala.

Na postavení repliky Technikova pavilonu má městem vybraná stavební firma čekro CZ 14 měsíců. Po dokončení bude v přízemí pobočka informačního centra se zázemím pro turisty. „V patře pak bude k dispozici prostor pro promítání, přednášky, a výstavy, které se vážou právě k aktivitám infocentra, ale i pro komentované prohlídky, které se vážou k této turisticky unikátní lokalitě našeho města,“ uvedl již dříve Jand’ourek. (Genus)

mnichovohradištsko

✂ **Příběh z Hubálova: místní ukrývali uprchlíky z transportu zajatců**

Před časem jsme si v článku Jany Dumkové přiblížili průběh transportů válečných zajatců, jež prošly přímo Mnichovým Hradištěm.

S transporty souvisí mnoho příběhů, jejichž společnými jmenovateli jsou lidskost, solidarita a projevy osobní odvahy, jednak mezi samotnými zajatci, jednak mezi nimi a obyvateli zdejších vsí, jimiž tyto strastiplné průvody lidí procházely. Známé je množství útěků či pokusů o ně. Již méně jsou zmapované následné osudy konkrétních lidí, kteří se k tomuto riskantnímu činu rozhodli. Příhodný terén v Pojizeří k úspěšnému útěku napomáhal.

Tento příběh z nedalekého Hubálova je tak pro nás cenným svědectvím z doby posledních měsíců 2. světové války, pro mne osobně o to více, protože je také záležitostí rodinnou.

První kronikářské zápisy z roku 1945 obcí Loukov a Loukovec jsou psány ve víře, že tento rok již přinese dlouho očekávaný mír. V obou se následně dočteme o ubytovaném transportu ruských zajatců v Loukově dne 14. února (již víme, že nocovali i ve Březině). Zmíněny jsou dva tisíce lidí v zuboženém stavu, již se sotva vlekli, jejichž oděvem byly cáry hadrů. Z hladu jedli shnilé brambory a řípu z krechtů... Na zdejší faře byli ubytováni němečtí velitelé transportu, kpt. Hubrich z Boleslavi ve Slezsku, kněz Mikuláš Liesl a Jan Willert z Moravského Nového Města. Transport opustil Loukov dne 16. února 1945. V tento den začíná také náš příběh, který si představíme na základě autentického zápisu výpovědi Josefa Vocáska z roku 1945 v Pamětní knize obce Loukovec. Doplním jej o vzpomínky jeho syna Josefa, narozeného v roce 1942, mého dědy.

Setkání ve stráni nad Jizerou

K prvnímu setkání Josefa Vocáska se zajatci došlo hned 16. února. „Byl jsem na ně upozorněn Bohumilem Salabou sdělením, že ráno byli u něho dva Rusové a prosili o jídlo, a pak seběhli do stráně k řece Jizeře. Jako zdejší rodák znám každý úkryt v této stráni, ale přeci mi to dalo hodně práce, než jsem je našel, jak se krčí u skály, jeden ošumělý zesláblý zajatec. Jmenoval se Alexandr Ivanov, byl ze Stalingradské oblasti. Prosil jen, abych ho nehlásil policii. Řekl jsem mu: „Neboj se, my jsme přeci Češi a jsme vašimi bratry“, a podal jsem mu několik housek. Hned na to se vynořil i druhý, který nemohl již chodit, měl nohy silně omrzlé a na noze jen kusy dřeváku. Jmenoval se Nikita Foroponov, byl z Kurské oblasti. Domluvili jsme se dosti dobře, řekl jsem jim, že budu stále na blízku, večer jim přinesu teplé jídlo, a o dobré vyspání, že se jim postarám. Stanovil jsem signál, na který se mají ozvat.“

Večer 16. února vzal jsem s sebou teplé jídlo a na určené místo pod strání u řeky se mnou šel i Salaba. Rusové na signál neodpovídali, nedůvěřovali. Tak již jsme minili jít domů, ale tu se najednou slabě ozvali. Tak jsme se zastavili a chtěli jsme jim dát večeři. Polévku a zásobu chleba. Sedíme v kruhu ve dřepu, neb sníh zrovna tál. Tu jsem spatřil na druhé straně Jizery německého vojáka se psem a puškou chytat rozuteklé zajatce. Uteklo jich asi 80 z Loukova a Březiny. Hned jsme byli zticha. Voják nás přešel a ani pes nás přes vodu neslyšel, led na Jizeře táním praskal a šuměl.“

Z popisu vyplývá, že zajatci se z Loukova do Hubálova dostali úvozní cestou přes tzv. Straškov.

Zmíněné první setkání se odehrálo pod jeskyní nad řekou Jizerou, ta je v současnosti již zasypaná. Její součástí byl i převis dlouhý cirká sedm metrů, který se odlomil.

„Druhý den jsem šel na výzvědy a potkal jsem holiče Novotného z čp. 19. Řekl mi, že zde byli v Koťátkově stodole tři zajatci, došlo však k udání, a že se bude všude hledat. Ale řekl mi, že stodolu už opustili a schovali se do blízkého stohu, a tak že se možná budou i ostatní stohy prohlížeti. Tu nastala i mně obava. Řekl jsem mu, že i já též schovávám dva zajatce, a to v Prskavcově stohu v Hubálově. Přišel k nám při naší rozmluvě i Jan Koťátko (toho času starosta), Jaroslav Sedláček a Josef Žďárský. Nastala porada, kam je schovat. Rozhodli jsme se, že je dáme dohromady. Bylo jich již pět. Převedli jsme je v půlnoci do kostela na kruchtě. Byli tu jen jednu noc. Do kostela jsme se dostali po žebříku oknem, které jsme vypáčili, moc nedrželo. Postupně jsme získali paní Fraitovou, Rusku, která zde v Hubálově sloužila, a s nimi se u mě scházela a rozprávěla. Pomohla nám pro zajatce sehnat civilní šaty z Turnova.“

Úkryt ve stodolách i ve vlastním domě

Po určitý čas poskytl Josef Karel Vocásek zajatcům ubytování i přímo ve svém domě v Hubálově čp. 12, kde se 20. prosince 1907 narodil. Současný dům nově vystavěl. V roce 1930 se oženil s Boženou roz. Dušátkovou. Společně zde provozovali koloniální obchod. K přespání zajatců využil za války zbudovaný úkryt v podkroví. Tento volný prostor existuje dodnes. Vymyšlen byl tak, aby nebyl tehdy při kontrolách objeven.

Je přímo napojen na bývalý kurník, od něhož je oddělen příčkou z prken. Šířka krytu je dána vzdáleností dvou střešních krokví, což je pouze asi jeden metr, vytvořený prostor zasahuje do podkroví v délce dvou metrů, vysoký je 1,75 m. Vnější stranu tvoří obvodová zeď domu, zbylé dvě vnitřní stěny jsou prkenné, včetně stropu.

Kryt nemá dveře, vstup byl řešen vytažením a opětovným přiražením dvou prken. Při pohledu z podkroví byla vidět jediná prkenná stěna, záměrně tvořená z různě dlouhých prken dosahujících až ke krokvím.

Prostor kurníku a krytu za ní byl zaházen slámou. Náčrt můžete nalézt na webu muzea.

Týdny plynuly, místa přespávání všech zajatců, kteří našli své dočasné útočiště v Hubálově, se průběžně střídala. „O Velikonočním pondělí, dne 2. dubna 1945, přišla nová parta Rusů, bylo jich pět. Umístili jsme je u Dušků ve stodole. Tam se o ně staral Jaroslav Sedláček, Duškovi a jiní občané z Loukovce.“ Dle kronikářského záznamu se o první „partu“ i v dubnu nadále staral Josef Vocásek. „Každých 14 dní se u něho umyli a převlékli. Jednalo se o pět Rusů. Jmenovitě: Nikita Foroponov z Kurské oblasti, Ivan Churužij z Vorošilovgradské oblasti, Alexandr Verjovkyn ze Stalingradské oblasti, Petr Kovalenko ze Stalingradské oblasti, Alexej Havlčenko z Omské oblasti.“ Zachyceni jsou na společné fotografii před domem čp. 12, pořízené na konci války.

V příběhu sehrála svou roli také loďka Josefa Vocáska, dle vzpomínky jeho syna, plechová, vojenská, původně i s motorem. „Když jsem nosíval večeri Rusům, setkal jsem se jednou s velitelem četnické stanice z Chocnějovic, panem Jakubem Syrovátkou, a bál jsem se, aby mne nevyzradil. Na to pak jsem se dozvěděl, že pracuje v odboji. Často jsem ho převážel na mojí loďce na levý břeh Jizery, s Jonášem z Hubálova a Holatou z Dařenic.“ Převážel také samotné zajatce. „Když nastalo nebezpečí prozrazení, přemístil jsem je do odlehle stodoly na Hradec (tzv. Lochmanovy) a poté zase zpět do Hubálova do dvou stohů.“

Vzájemná pomoc lidí posilovala víru v brzký mír, stísněnou náladu obyvatel Loukovce povznášel poslech rušeného vysílání naší exilové vlády v Londýně. Což má souvislost i s tímto příběhem. Poslouchalo se v šenkovně U Retrů, u Jaroslava Svobody, u holiče Novotného v čp. 19, u Šulců v Kejově, ale také v Hubálově u Vocáskových, jak uvádí ve své knize Loukovec v historii paní Helena Průšková.

Dle kronikářského zápisu došlo před koncem války na holiče Novotného udání. „Novotný právě holil občana Kotka, když gestapáci vrazili do dveří a hlásili Novotnému domovní prohlídku, ten je požádal, mohl-li by doholiti Jaroslava Kotka, k čemuž oni svolili, nečekali však a místo do kuchyně, kde jsem měl rádio umístěné, šli přes síň dále do pokoje a místnosti úřadovny Kampeličky. V tom okamžiku Novotný požádal zde přítomného Josefa Vocáska, aby mu vyndal zástrčku z rádia na krátké vlny, což on v okamžiku vykonal a strčil si ji do kapsy. Gestapáci mezi tím hledali. Sebral jsem ještě i lihovar na kořalku a běžel domů, vytáhl jsem si zástrčku na krátké vlny a nařídil jsem své matce Ludmile, aby vyprané šaty ruských zajatců někam odnesla. Odnesla je důkladně a hodila je na Jizeru. Běžel jsem zpět k holiči právě včas, když gestapáci odnášeli Novotného rádio pryč, chytit na něj nemohli nic jiného než Prahu. Novotného nechali s pohružkou doma.“ Také holič Novotný ve svém domě zajatcům přístřeší opakovaně poskytl.

Když nastaly jarní práce na poli, zdejší zajatci při nich pomáhali. „Jaroslav Sedláček, Josef Žďárský a Duškovi starali se o pět ruských a dva anglické zajatce, kteří u nich přespávali ve stodole při čp. 16. Pak tito pomáhali na polních pracích u Dušků a u Sedláčků, takže již o tom věděl kde kdo, ale žádný to nevyzradil.“ S prací pomohli i zajatci tou dobou žijící u Josefa Vocáska. Což dokládá i stále živá autentická vzpomínka jeho syna Josefa, jež mu i dnes vyvolává úsměv na tváři.

„Zrovna jsme vyváželi hnůj na své pole. Vybavuji si konkrétně Nikitu, že mne chtěl vysadit na tzv. kozlík u již zapřaženého vozu. Chtěl, abych se taky svezl. Při zvedání se smekl po roztroušeném hnoji a v tom jsme byli oba na zemi! Měl strach, jestli se mi něco nestalo... Dopadli jsme dobře.“

Po skončení války

Se zmíněným Nikitou Josef Karel Vocásek po válce dokonce navázal i písemný kontakt. V první korespondenci z 15. března 1946 jeho bratr Petřa z vesnice

Nikolajevky sděluje, že se Nikita ještě nevrátil domů, protože je stále v armádě, je však živ a zdrav. Od samotného Nikity se dochoval dopis až z roku 1975. Píše v něm, že se mu daří dobře, že žije i nadále v Kurské oblasti, Medvenském okrese, ve vesnici Svidnoje, ve správním obvodu Gostomljanském, že pracuje v kolchoze a má tři syny. Uvádí také, že občas večer, když jsou spolu, jim vypráví o svých kamarádech v Československu a že přeje našim dětem, aby nemusely zažít to, co jsme prožili my. Vyslovuje také přání, aby trvalo přátelství mezi našimi národy...

Před domem čp. 12 v Hubálově po skončení války. Vlevo Josef Karel Vocásek (vzadu u plotu) s válečnými zajatci, kterým pomáhal od února 1945. Vpravo pak jeho tříletý syn Josef s ostatními v textu jmenovanými.

Doplnění části příběhu, jež předcházela jeho útěku z transportu, je badatelským úkolem pro časy budoucí. Josef Karel Vocásek zemřel 11. ledna 1978, jeho syn Josef (rodinou a přáteli oslovovaný také jménem Milan) v domě dodnes žije se svou ženou Miluší. Za spolupráci na tomto článku mu srdečně děkuji. Napsali jsme jej z úcty k jeho otci, jeho odvaze, lidskosti a solidaritě, kterou on i celá jeho rodina vůči zajatcům projevila, v těžkém a nebezpečném čase 2. světové války.

K výše uvedeným ruským zajatcům, o které se staral Josef Vocásek, kronikářský zápis uvádí jména i dalších zajatců, již se v obci zdržovali. „Maxim Musienko, kolchozník z Dněpropetrovské oblasti, Alexander Platnikov, kolchozník z Kyjeva, Pestřehoň Nikita, truhlář z Kirovohradské oblasti a Chološa Prokop, student z Poltavské oblasti, dále pak Angličané Sydney Harry, svářeč kovu z Londýna, a Alex Buchan ze Skotska.“

Zápis končí informací, že všichni tito již 5. května pracovali v revolučním hnutí. Obecně je známo, že mnozí zajatci ve zdejší kraji se ke konci války přidali ke skupině majora Volka a pomáhali při odzbrojování Němců.

/ Karel Hubáč, Muzeum města Mn. Hradiště, *Kamelot*

☞ Josef Šnejdárek

*** 2. 4. 1875 v Napajedlích, okres Zlín, † 13. 5. 1945 v Casablance, Maroko**

Jednou z významných osobností se vztahem k městu Jičínu je také armádní generál Josef Šnejdárek, od jehož narození uplynulo v tomto roce 150 let.

Josef Šnejdárek se narodil v jihomoravských Napajedlích. Po úmrtí své matky byl ve velmi útlém věku svěřen do výchovy svým prarodičům z matčiny strany, kteří žili v Jičíně. Dědečkem z matčiny strany byl Jan Vondrák, majitel Vodarského mlýna stojícího na hrázi rybníka Kníže. Rovněž prarodiče Josefa Šnejdárka z otcovy strany žili v Jičíně.

V Jičíně a v Železnici absolvoval Josef Šnejdárek čtyři třídy obecné školy, po kterých nastoupil nejprve na německé reálné gymnázium v Trutnově a poté na měšťanskou školu v Lomnici nad Popelkou. Následně nastoupil do Kadetní školy pěchoty v Praze, kterou úspěšně absolvoval a stal se důstojníkem Rakousko–uherské armády.

Po předčasném penzionování z důvodu svévolné účasti v bojích mezi Tureckem a Řeckem vstoupil do francouzské Cizinecké legie. Díky mnohaleté službě a kladnému hodnocení nadřízených získal francouzské občanství a stal se důstojníkem francouzské armády. V jejích řadách se zúčastnil bojů I. světové války včetně pokusu o průlom fronty u Arrasu a těžkých bojů v oblasti Chemin-des-Dames poblíž Remeše.

S ohledem na svoji národnost byl v průběhu I. světové války určen francouzskou vládou jako prostředník při jednání s představiteli československého zahraničního odboje. Po přidělení k Národní radě Československé v Paříži se osobně podílel na vzniku československých legií ve Francii a spolupracoval s Milanem Rastislavem Štefánikem. Po skončení I. světové války se zapojil do organizace přesunu československých legií z Francie do Československa.

V roce 1919 se Josef Šnejdárek stal velitelem československých jednotek ve vojenském konfliktu mezi Československem a Polskem o Těšínsko. Do 31. ledna 1919 dosáhly pod jeho velením československé jednotky významných úspěchů, když zajistily velkou část Těšínska a byly připraveny k rozhodujícímu útoku na Skoczów. Po vyhlášení příměří a následném ukončení bojů byl Josef Šnejdárek povýšen na plukovníka. Poté byl převelen na Slovensko, jehož území bylo v té době z významné části obsazeno vojsky Maďarské republiky rad. Jako velitel II. pěší divize československé armády zásadním způsobem přispěl ke stabilizaci komplikované situace československé armády na Slovensku. V krátké době byla II. pěší divize pod jeho velením schopna přejít do protiútoků, osvobodit Bánskou Štiavnicu a vytlačit maďarská vojska až k Levicím a ke Krupině. Josef Šnejdárek tak značnou měrou přispěl k osvobození slovenského území.

V září 1919 byl Josef Šnejdárek ustanoven vojenským velitelem Prahy. V závěru roku 1919 se stal jedním ze členů francouzské vojenské mise v Československu, která měla zásadní vliv na budoucí podobu československé armády. V únoru 1925 se stal zemským velitelem v Košicích a 13. listopadu 1930 byla Josefu Šnejdárkovi propůjčena nejvyšší hodnost armádního generála. Od počátku roku 1933 působil jako zemský velitel Bratislavy. Dne 1. července 1935 byl penzionován.

V roce 1938 se Josef Šnejdárek stal velitelem polovojenské Národní gardy, zřízené za účelem pomoci československé armádě v případě vyhlášení mobilizace nebo války.

Po 15. březnu 1939 nevyužil nabídku aktivní služby v armádě Slovenského státu a v červnu 1939 odešel s manželkou a synem do Francie.

V roce 1940 přispěl svými zkušenostmi a osobními kontakty při působení zahraniční československé armády ve Francii.

Po porážce Francie odplul do severní Afriky, kde žil na venkově v blízkosti Casablanky ve skromných poměrech. Zde se Josef Šnejdárek dožil věku 70 let, když zemřel záhy po své manželce Catherine.

V roce 1996 byly ostatky manželů Šnejdárkových přeneseny z Maroka do České republiky a uloženy na hřbitově v Napajedlích.

Armádnímu generálu Josefu Šnejdárkovi byla udělena řada vysokých francouzských, britských, italských, srbských, rumunských a československých vyznamenání. V roce 1939 zveřejnil svoji autobiografii s názvem „Co jsem prožil“, která byla znovu vydána také pod názvem „Pochoduj nebo zemři“.

/ MP, Jičínský zpravodaj

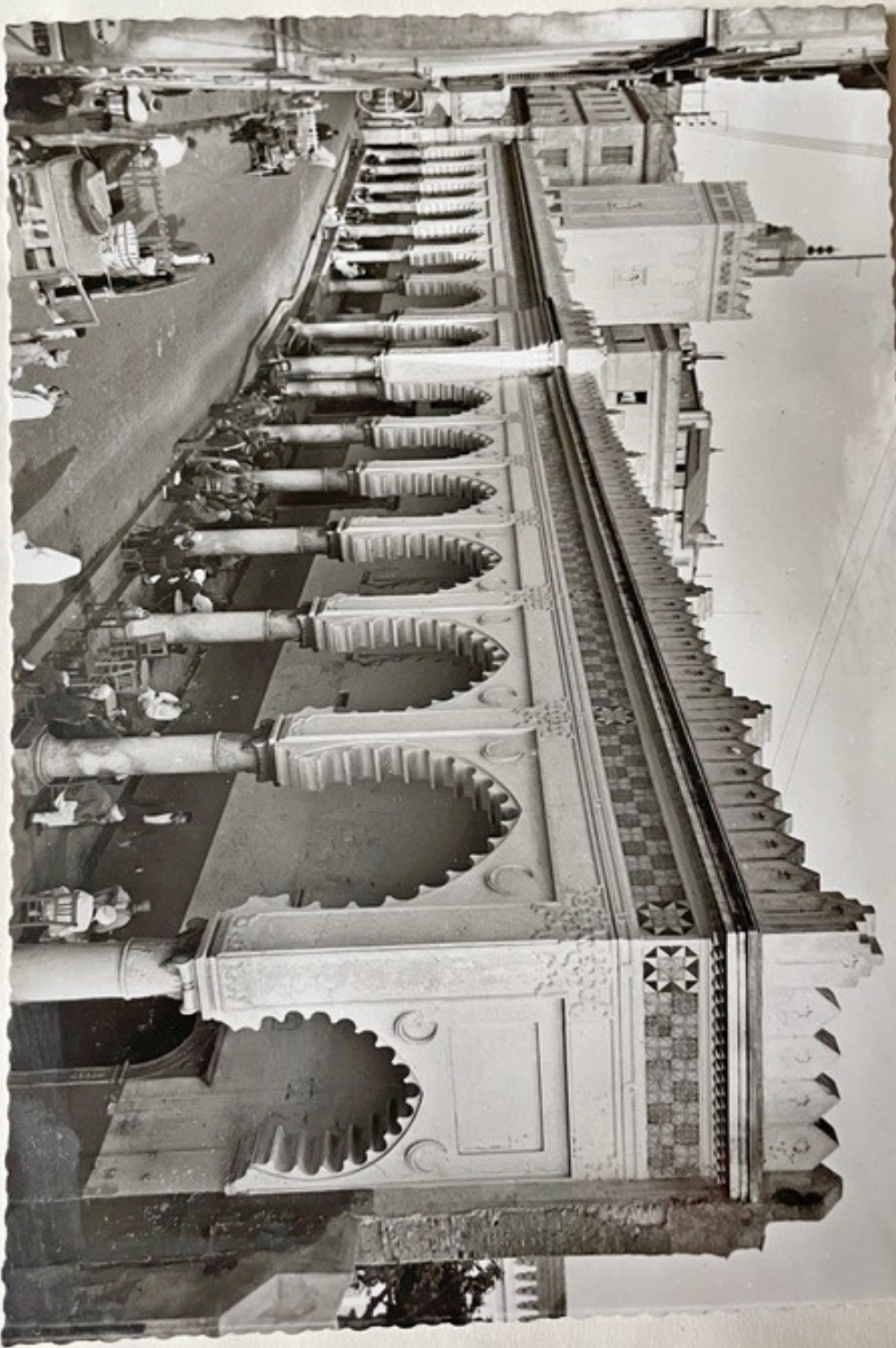

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

se jidam oblévali padur. Přistávame a haidy
 litom se sba pucháve' mrahý fícku. Vítají' nás vojá-
 -čovní: Smežali - jima chlapci (prošim' a oddaní jak
 pri. Na obid se jde do města. Dobry obid ofalim' p' bombardir
 Ab hoho jicubuzi a jirstoi jame fil. p opatrnosti velmi malo,
 medne vichu. Kické' molug a s hlavi zataricuo. Ke zemi-
 ni postavi odletime do Aljira. Letim p Fritem s jovicem
 proji. V druhém proji nejdeu dobi mustory. Vichu ni jom
 ve veduch a ichaji' nad letistim se muu. A ti chvile vy
 mívaji' k "jádium" fo pumi ve městě (: jicho u nás :) a jak
 jsem hmeim' p'valodil p'chlo llarave a dolonim' p'rupim
 A jak main tak trochu s hlavi - tak jisti fai p'letit' se
 letisti ve 2 metrech a haidy se zastatim'ni. Ji S'lystet
 Dolimil jsem vedouci' p'rupim - p'letit ve p'rupim se Briston
 a p'um se Aljir - a pare ani 150 km nad furtmoum. P'isim
 mi h'icel motor, chtil jsem se vratit, ale jak to
 jirilo. Klitame ve 4000 m nad hary a jovers chot
 el Hodua. Na hoid ani od 2000 m je p'ich. Tak jici
 jame volit' p'ich v této sime. Letime proti plumi
 ale pumi nic viditi a tak se jde fode kumpam. Za de
 murime paravit' se p'um. Hmo. Aljir (: vyherci
 mesto co p'um :) - letisti. Po jirstam' anty do
 mesta. Kiv fothavame cirke' piloty, doavam' hantia

Alžír - AFRIQUE
1/1 1940.

150 fr a suplementu. Na aperitiu p. Francuzi.
Na veici jahno mi fid misicem u Berry-ho. H. paio.
mu fihvopu mas' rita cirky' vrchui p. (ovuj' i Proutij)
Jdeme spat pintoie je Sylvestra masime pa rebou
dues shoro 1500 km a an' shodin letu. U pui
mas' ludi' aljinoti obicnu' planu' Sylvestra, kapely,
ovny etc. Dains horem k' postu' hde ma' mas'
ohalo auto. Na letisti [Novy' rok 1/2 1980:] je mas'
fo poslucium' p. Cely' povedl mas' dheruy' start ve skupinu
- hridlo ma hridlo - Francuzi' p'rkali'. Nalit ma
mechaviky ma letisti (dali jone jime k' zemi') ovuly
nalit ma stalin a domu' do Oranov. Zare mi hrij
mista ai ma 130° C! Je to v chladici. Letime dal
nad horami fo bichu moie. U Oranov urahy
jdeme pod - jivime to hizi', ma moie pulho.
houimo, moie zpemime' - an' bouie. Piel Oranov
murime ai ma zem' pod urahy. U nichob' ho metrel
fide' ta vaime letiste a pedime. Proutie jone
star to val' posledni' jone zde jone: Ostaten' blandit
Pielitli ai fo mas'. Po jivime' je dvidam, je jone
foujime' ma aspirant, (an' p'p'ri. u mas'). No dote

Váh jsem přetnul - pak mi li. mári. Jihem cest
ani 4000 km a dolie mačal. rok 1940. Poprvé
v pivoti jsem létal na Kryj. Rok. Mít byl
tedy létati cež rok - uridieme!

Kter jsem pak mi li. N. Rok vyhledá ho do
Seiny na čimé kafe. Pak dostává
dopisy od abtaře ho a dovidan se že -
"Ence je co by popor. jich. s stgde-ve Francii!"
Váh mačal. Jihem. Jichrapeni k N. Rok.
Hned jsem jich. čimé. hromi rok 1938.
Situace na hromi 1938

Politická -	čimé dál lepší pro nás.
Vojenská -	
Finanční (muje) -	jaké také
Zdravotní (muje) -	ryborena;
Léčební (muje) -	ryborena;
kyhličky na 1940 -	ryborena

Uridieme.
Jivod je do sápiamihu č. 2.

